

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Feria V. Post Dominicam IV. Qvdrag[esimae].

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56314)

dulgentias Pontificias, alicui adhibeatur. Aufer quippe illa pœnas & supplicia, quæ in altera vita sustinenda sunt, sed per purgatorium applicata. Hoc est nempe quod Dominus insinuare volebat, dicens: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam.*

Sequimur te, bone Iesu, presso vestigio, omnique te humilitate præcuntem stipamus; grauari iam sunt humeri nostri dura illa cruce pœnitentiæ, & ieiunij, quo eam ad montem vsque Caluarie post te feramus. Tu modo vires suggere, tu animum adauge, tu perseverantiæ virtutem concede: in primis vero quoniam penitus cæcûtimus, & ita cæcûtimus, vt neque te nec nos ipsos, nec mundum ipsum cognoscere valeamus; reuela oculos, aufer graues illos catharos, vt te verum esse Deum, ac redemptorem, ac futurum Iudicem agnoscere valeamus. Aufer nebulas & velamen, tu qui summus ophthalmicus es, vt mundum, eiusque vanitates, inanias, ineptiasque, fraudes & verfutias inspiciamus, ac simul nos ipsos, quid nimirum simus, vnde veniamus, & quo tendamus, agnoscamus. Et postquam, Domine, magnum illud miraculum nos sanando feceris, tum demum ad Natoriam Siloe, ad Sacramenta nimirum tua, festinabimus: vbi, cum magna lachrymarum abundantia omnes peccatorum nostrorum maculas elucemus, animæ super niuem dealbabuntur, vt dignæ efficiantur, quæ te aliquando in superna felicitate, in qua te cum Angelis laudare concedetur, valeant contemplari. Amen.

FERIA V. POST DOMINI-
CAM IV. QVADRAG.

Partitio.

- I. De honore sepultura.
- II. De defuncto.
- III. De adolescentis defuncti resurrectione.

Ibat Iesus in ciuitatem que vocatur Naim,

& ecce defunctus efferebatur, filius vnicus matris sue. Luc. 7.

FIGVRA.

ELIAS Propheta Sareptam Sidoniorum, cum venisset, diuina inuocata potentia, pauperulæ viduæ filium à mortuis suscitans, cum matri exultanti, & magna lætitiæ signa danti viuum reddidit. In Euangelio vero hodierno scriptum est, Dominum ac Redemptorem nostrum Iesum Naim ciuitati, quæ haud procul ab Hermo sita erat, appropinquantem, viduæ cuiusdam filium, qui terræ mandandus efferebatur, etiam à morte ad vitam reuocasse, ac matri viuentem reddidisse. O vere magnum miraculum. Eadem vtrobique circumstantiæ: illie fuit vidua, fuit & hic, vtrobique filius mortuus, & vtrobique ad vitam reuocatus: hoc vnum intererat discriminis, illic Eliam, hic vero Christum Iesum fuisse. Plura & ampliora mox audietis, vbi solitum sancti Pneumatis auxilium, gloriosissima virginis suffragia interponendo, fuerimus consecuti, quam proinde solita salutandi formula compelemus.

AVE MARIA.

Tradit Laertius ex sententia Platonistia iustitiæ genera esse, vnã quæ Deo, alteram quæ hominibus, tertiam quæ mortuis impenditur. Quo nihil aliud ille designare volebat, quam quemadmodum Deus adorandus, homines amandi, ita mortuos sepulchri honore afficiendos esse. Sunt hi namque vltimi ac maximi, qui mortuis haberi possunt, honores. Præit mihi hic Tullius etiam Ethnicus: *Honor sepultura est maximus, qui haberi mortuo potest.* Et est mihi credite actus quidam iustitiæ & religionis, mortuorum corpora, quæ in hac vita templa quædam Spiritus sancti, animæ sociæ, ac tantæ pietatis organa frere, honore huiusmodi afficere. Explodis hoc hæretice, ac cauillando huiusmodi versiculo nobis illudere soles;

Nec tumulum curo, sepelit natura sepulchros.

Hoc

Hoc tu abusus, & superstitionis nomine appellare consueuisti, equidem singularem Dei punitionem esse censeo, honore sepulchri caruisse.

Ecce huius rei demonstrationem. Cum Deus Ioachim Iosia regis Iuda filium grauitate castigare decreuisset; non aliud supplicium intentauit, quam sepulchri se eum honore priuaturum; *Sepultura asini sepelietis, putrefactus & proiectus extraportas.* fuit hæc quoque; *punitio impiæ Iezabelis, quæ canes loco vespillonum habuit, & plateas loco tumuli: Et erunt carnes Iezabel sicut stercore super faciem terræ in agro Iezrael.* Nec est quod quis existimet, heri aut hodie sanctam hæc mortuorum sepeliendorum consuetudinem in usu esse cœpisse: iam à duobus annorū milibus angelus Tobiam commendabat, quod Iudæos hinc inde per compita ab Assyriis in captiuitate iugulatos, terræ clanculum mandaret, *Quando orabas cum lachrymis, & sepeliebas mortuos.*

Laudatur quoque Abraham, quod iusta funeris vxori suæ Saræ perfoluisset. *Cum surrexisset, inquit scriptura, ab officio funeris: unde euidenter colligere est, egregie eam à viro cum pompa exequiisq; terræ mandatam.* Iacob quoque Patriarcha, eiusque filius Ioseph, tanti vltimum hunc sepulturæ honorem fecere, vt in extremis constituti testamento decreuerint, ne filii ossa sua in barbara terra Ægypti tumularent, sed eadem in terram Chanaan, vt in sepulchris patrum suorum conderentur, transferrent. Dauid rex, audito Saul pralio fufum occisumque, à Galaaditis sepultum, legatos ad eosdem misit, qui immensas eius nomine gratias, ob honorem Sauli, eiusque filio Ionathæ ac reliquis populi principibus exhibitum agerent, quod nimirum corpora eorum ex agris locisque desertis, ne à feris, & volucribus discerperentur, collegissent, eaque sepulturæ mandassent. Magnus quoque laudibus effertur strenuus ille populi defensor Iudas Machabæus, quod milites suos, qui in bello cecidissent, honorifice sepeliri curauit, eorumque causa magnam auri vim Hierosolymam ad templum Domini miserit, quæ pro animabus eorum offerretur.

Discipuli quoque Ioannis Baptistæ, cognito, magistrum capite truncatum, *Venerunt & tulerunt corpus, & sepelierunt illud.* Quis igitur sepulchri honorem iam recenter inuentum esse, aut supersticiosum audebit asserere? Cum ipse Dominus noster, Iesus Dominus Christus, qui toto vitæ tempore honores fugerat, & contempserat, in stabulo nasci, in praesepio reclinari, in deserto degere, denique in cruce mori voluerat, magnifice tamē sepeliri voluerit: hinc Nicodemus & Iosephus ab Arimathia adeo in Euangelio celebrantur, quod eum de cruce depoluerint, sindone munda inuoluerint, ac sepulchro è petra exciso, in quo nemo adhuc conditus fuerat, mandarint.

Verus igitur & nouum testamentum honorem sepulchri laudat, celebrat & commendat: omnis namque eum antiquitas celebravit & coluit, seque erga mortuos semper benignam & propensam ostendit Relictis porro, quæ ab antiquitate peti possent exemplis, ecce recens hodie nobis in Euangelio proponitur; cuius tanta fuisse pompa & frequentia describitur, vt similem in sacris literis legisse, vel audisse non meminerim. *Ecce defunctus esset, & magna turba cum illo: omnes pene ciuitatis.* Nam incolæ foenus sequuntur, inter sunt exequiis ipsi Apostoli, Deum pro defuncto orantes, ipse quoque Dominus pompæ occurrit, & vt hanc magis magisque celebraret, luculentum hocce miraculum, mortuum ad vitam reuocando edidit: Primo de ipso defuncto, deinde de eiusdem resurrectione loquimur.

Quod ad primum igitur, historia hæc ab *Ecce* incipit, quod vt plurimum magnum quid innuere solet: nunquam enim particulam hanc sacra scriptura usurpat, nisi ad res magnas, nouas, & nunquam auditas significandas. Isaias enim profundum & sublimem illud Incarnationis Dominicæ mysterium ob oculos positurus, & populo annuntiaturus, in ipso principio *Ecce*, adhibet, *Ecce, inquit, virgo concipiet & pariet filium.* Euangelista quoque de trium Magorum aduentu in urbem locutus, *Ecce, velut excubitorē aliquem in limine ponit: Ecce Magi ab*

orientem venerunt. Eadem quoque ratione S. Lucas, magnus religionis Christianae commentator, resurrectionem mortui describere volens, ab Ecce quoque eam exorditur. *Ecce defunctus efferebatur*; perinde ac si aperte voluisset dicere: Non hic Paralyticum ad piscinam membris suis restitui videbitis, non hemorrihoissam à sanguinis fluxu liberari, non Chananae filiam à dæmone curari, non hic caeco nato lumen oculorum reddi, de quo heri audistis; sed mortuum ad vitam reuocari, omnium scilicet miraculorum maximum, quale nūquam fortasse vel vidistis, vel ab aliquo factum audiuitis. Licet enim olim Elias & Elifaeus mortuos ad vitam excitarent, id precibus & orationibus, ad Deum fufis contigit; at hic adolescentem solo Christi verbo & iussu, ad vitam redeuntem videbitis: *Adolescens, tibi dico, Surge*; deinde ii ipsi, quos Prophetæ à mortuis excitauerunt, adhuc dormiacebāt; at hic iam conditus efferebatur. Quocirca Ecce.

Sed quam bene omnia hic coincidunt, quam egregia hic nobis referuntur mysteria? Heri de caeco nato verba fecimus, ac per eū, si rite recordor, peccatum originale, ac merito quidē denotari diximus: quippe quod nos à primo natiuitatis die Dei visione priuat: hic vero mortuum habemus & defunctum per quem peccatū mortale designari existimo, quod animam occidat, ac trucidet, eiq; mortem afferat: Et sane mortuus hic viduæ filius, qui terræ mandatus effertur, peccatore significat, qui Ecclesiae filius est, quemque dæmones statim à peccato lethali commissio apud inferos sepeliendū efferrent, vt cum diuite olim Epulone egerūt, nisi Dei gratia, vt hodie hic Christus Dominus, ei occurreret, quæ eum ad vitam reuocaret. O paradoxa ac res inauditas! viuos inter mortuos censeri. Huc ades ô Cosmophile: tuque effrenate ac d'solute iuuenule, siste paululum, est q̄ tibi dictum velim, quod cupiam nuntiari: putas forsità te in viuis agere, & eheu! mortuus es. Veritate ipsa, mihi crede, hoc est verius: verte omnes tere in partes, tripudia, quantum volueris, iacta te, quantum potueris, totas ludo, iocisq; tranfige noctes, discurre, euagare, & concipe quidquid vales, si inde digressus

peccato lethifero vel minimo, intus fueris lauciatus; mortuus sine dubio es, & vniesū iā in tartaro pedem habes, nihilq; tibi veræ reliquū esse existima. Quid hoc? ipse Dominus Iesus: *Anima qua peccauerit sp̄a morietur.*

Hinc optime mihi Dominus adolescenti illi, qui illum sequi volens, prius tamen confectum ætate parētem sepelire sibi vt liceret, veniam rogabat, respondisse visus est: *Sinite mortuos sepelire mortuos*; quasi dixisset, Ne hoc tibi curæ sit adolescens; sine ab iis qui iam in anima mortui sunt, sepeliri eos qui corpore sunt mortui. Quid est autem quod mors in corpore facit, quod peccatum in anima non faciat; illa scilicet corpus sensibus & agendi facultate priuat: hoc vero animam gratia, meritis, functionibusq; spiritus destruit. Hinc tradunt Philosophi, ac bene quidem, salminis quoddam genus adeo tenue & subtile reperiri, vt gladium vagina etiā illæsa permanente comminuat ac fundi faciat: corporis humani ossa frangat, pelle non tacta aut minimum læsa. Huiusmodi fulmen, peccatum lethale appellare possumus, quod nimirum animam occidit, & corpori parit. Vnde Plalmographus: *ad nihilum redactus sum & nesciui*; & alibi. *Conturbata sunt omnia ossa mea*; & *anima mea turbata est* valde dicere vult: Adeo animæ meæ regionem peccatū vastauit, ac destruit, vt omnia ossa, id est, præcipuæ animæ facultates, cōturbata sint, & locomota. Aristoteles cum de morte ageret, eam *omnium terribilium terribilissimum* appellauit: sed multo maiori eum ratione mihi dicere liceat, Philosophi: *omnium terribilium terribilissimum est peccatum*. ipsa enim mors non nisi vita nos priuat, sed peccatum præter vitæ, etiam animam & Deum aufert. Fierine igitur potest infelix peccator, te diutius viuere, cum vita, anima, & Deo careas? Tanta Basilisci serpentis traditur esse virulētia, vt etiam visu interimat, solusq; eiusdem intuitus venenum videnti afferat: at lethale peccatum longe, mihi credite, lethalius est & virulentius, sola namq; eius cogitatio animæ perniciem afferat. Hoc ipse Salomon cum perceptū haberet, nos omnes ad peccatū, nō secus atq; venenatæ aspidis, fugam inuitat dicens: *Tamquam à facie colubri fuge peccatum.*

Ezech. 18.

Matt. 8.

Egregius conceptus.

Psal. 72.

Psal. 6.

Lib. 3. c. 6.

Egregius conceptus de peccato mortali.

Eccl. 27.

Quid sic peccatum mortale.

Adfis hic igitur, occæcate peccator, qui tam facile in peccatum prolaberis, ac poenitentiam agere de anno in annum differs, siste gradum, ac iuxta hunc mortuum pedem figito; ut tibi quid peccatum sit aperiam quæque supplicia promereatur. Proponas tibi velim ante oculos, quemadmodum Deus infinitum & summi bonum est, ita quoque peccatum infinite ac summe malum dici posse: deinde ipsum peccatum adeo lethale ac mortiferum virus esse, ut animas quæ natura immortales sunt, morte afficiat. Quin etiam ipsum ligna quodammodo, & fontem esse, qui flammam infernalem semper foueat & æternam reddat.

Peccatum diabolos deformes reddidit.

Vnde accidere putamus, dæmones adeo deformes, tetros & horribiles factos, cum olim instar Angelorum & ipsi Angeli resplenderint? quis eos in tantam turpitudinem commutauit, aut adeo atros reddidit? anne fuligo & titiones tartarei? nequaquam: sed ipsum peccatum omnem illam turpitudinem arcessiuit, adeoque inamconos visu effecit. Quænam igitur tua esse debet turpido, ô homo, quæta deformitas & inuenustas, cum tot anima tua peccatis redundet: dæmonibus ipsis multo, mihi crede turpior es: si enim vnicum peccatum mente & cogitatione sola comprehensum, tantam iis deformitatem potuit adducere, quantam, quæso, sexcenta & amplius tibi peccata allatura cæses?

Anima quæ in peccato mortali est similis est inferno.

Eheu infelix & miserande peccator, si oculos obnubilatos non haberes, si animæ statum peruideres; videres, haud dubie iam in infernale quoddam barathrum esse commutatam: nihil enim est apud iustos, quod non in anima tua reperire est; ardet in ea ignis ille & flamma concupiscentiæ, dæmonum monstrum in ea stabulant, & sedem figunt, peccata, spissæ umbræ, ac Cymmeriæ tenebræ illie reperiuntur, passionum truculenta furia habitant, vermis conscientia perpetuam sibi mansionem ibi delegit, qui eam semper rodit & excruciat, continua denique illic blasphemiarum & conuicia exaudiuntur: quid igitur hic deest, quo minus animam inferorum locum in se continere dicamus? Volue & reuolue tecum diligentius infelix anima, quam iniuriam sibi fieri crederet. Beatus aliquis, si beatitudine sua priuaretur, infernalibus flam-

mis adiudicadus: nihil, mihi credite, illi grauius aut tristicus accidere posset, ô infelix, ac fatue peccator, hoc ipsum tibi malum peccatum parit. Expellit te nimirum cælesti paradiso, non secus atque Adamum olim terrestri: quin & æterna te beatitudine spoliat, teque in profundam tartari abyssum deturbat.

Docetis Philosophi, ac vere quidem docetis, materiã omnisi corruptionis esse principium, & plurima exinde axiomata cuditis, in primis quidquid à materia descendit, corruptioni obnoxium esse: deinde quidquid materiæ infinita etiam axiomata formari possunt, corrumpi, & alia huiusmodi. At multo melius si mecum doceretis peccatum omnisi damnationis principium esse. aqua sententia infinita etiam axiomata formari possunt, scilicet: *Anima quæ peccauerit, ipsa morietur: & nihil coinquatum peccato intrabit in regnum cælorum*, aliæque sexcenta.

Cogitatio de peccato mortali

Exhibet Apoc.

In Officio

Eccl.

Dicere de virtute solebat Cicero, tantam eius pulchritudinem ac splendorem esse, ut si oculis corporis cerni posset, mirabiles excitaret affectus, omnesque in amorem sui accenderet: idem mihi de peccato, contrario licet effectu, dicere licet, tantum in eo scilicet turpitudinis, ac terrores delitescere, ut si animi oculis videri posset, omnes omnino mortales in sui odium execrationemque excitaret, & totus id orbis velut pestem certissimam ac terribissimum exitium abhorreret. Quamobrem *tanquam à facie colubri*, peccatum fugite, velut monstrum id ipsum perhorrescite.

Nam ipsum peccatum monstrum terribissimum est, adeo informe & horrendum, ut si tanta nobis fides esset, qua id cognoscere possumus, mille potius mortis genera perpeti, milleque subire cruciatus, quam vel leuissimum lethale crimem admittere malle. Ipsi quin etiam Angeli & Sancti, qui modo in cælis commorantur, tantopere peccatum execrantur, Angelique ut si is diceret Deus: *Necessè est Cherubim, pudissimos Patriarchas, Apostoli, martyres mei, vnum vos totum peccatum lethale committatis, alioquin in queri, quæ infernale barathrum perpetuis cruciandi igni: vel minibus estis deturbandi*: Omnes procul dubio vnanimi voce responsuri essent: *Quidquid carum tibi visum fuerit, Domine de nobis libere decerne, & nos, si iubet, in nihilum potius redige,*

Malleor. pudissimos. vnanimi voce. decerne.

virtùe nihilo produxisti, quã vt villo maieſtatem tuam crimine offendamus, vt vllum aduerſus te delictum committamus; aut rem adeo deteſtabilem perpetremus: & in infernalẽ nos potius voragine detruide, nunquam inde egreſſuros. Multo namq; nobis futurum eſt antiquius, æternis apud inferos cruciatibus torqueri, æterniſque flammis mancipari, quam te tam nefarie, tamque nequiter offendere. O vere diuinum propoſitum! Idem omniuõ propoſitum fuit honeſtiſſimã illius matronæ Sufannæ, quæ propoſita hinc infamia, pudore, omnique adeo ignominia, illinc vero peccato, ignominiam potius, ac dedecus ſubire, lapidibus obrui, & crudelem, infamem ac nefandam mortẽ perpeti parata fuit, quam in adulteri peccatum conſentire, dicens: *Anguſtia mihi ſunt vniũq; ſi enim egero, mors mihi eſt: ſi autem non egero, non effugiam manus veſtras: ſed melius eſt mihi abſq; opere incidere in manus veſtras quam peccare in conſpectu Domini*, O fœminam omni commendatione digniſſimam!

Dan. 5. Quid? fieri ne igitur, obſtinate peccator, poteſt; tam parum de peccato ſollicitum viuere? vt non penitus ad eius vel memoriam timore contremiſcas, & idipſum committere exhorreſcas? fieri ne poteſt ſecurum te agere, ludere, ridere, ac tripudiare, cum te mortuum ac Dei factum inimicum videas? cum cernas te Dei traditorẽ fuiſſe, aduerſus maieſtatem ac diuinitatẽ eius conſpiſaſſe? Hæc omnia ſi animũ tuum non permouent, ſilice te ac petra duriorẽ, ferro & ære rigidiorẽ, & ſenſibus deſtitutum pronuntiabo.

Balthaſar Regis Nabuchodonoforis filius manu in pariete mortis aduerſus eum decretum & ſententiam ſcribentis, viſa, adeo conſternatus eſt, vt quemadmodum ſacri libri ſcribunt, facies eius commutata ſit, & compages tenum eius ſoluerentur & genua eius ad ſe inuicem colliderentur. Te verò, ò prophane & obdurate peccator, cum peccatum in fronte tua ſeſquipedalibus litteris mortis ſententiam ac damnationis decretum exarare videas, credine poteſt, intrinſectus non commoueri, aut præ metu non exalbeſcere: horrore non concuti, & ſi non timore, pudore ſaltem commoueri?

Manaſſes Rex admiſſo peccato, adeo coram diuina maieſtate erubuit, vt vix oculos ad cœlum ſuſtollere præſumeret, dicens: *Non ſum dignus videre altitudinẽ cœli*. Tanta quoque verecundia Dauidis Regis fuit, vt coram hominibus comparere vix auſus, gemens diceret: *Tota die verecundia mea cõtra me eſt*, & *confuſio faciei meæ cooperuit me*. Hæc ſunt igitur infortunia & exitia, Auditores, qui nobis peccatum afferre, & affecta, quæ in anima operari ſolet, vt ſcilicet eam immortalem morti obnoxiam reddat.

Ecce defunctus efferebatur: Ecce pompa procedit, Ieſus non vocatus eidem occurrit, vt aliquod miraculũ edat. Sequamur eum igitur, vt ſic ad ſecundam concionis partem veniamus, videamusque ab eo hunc adoleſcentem ad vitam reuocari. Taceant omnes, ac linguis faueant. loqui mutuo incipit dicens. *Adoleſcens tibi dico ſurge*. Adoleſcentes calamitratũ, qui in deliciis veſtris ſepulti ſteritũs, voſq; adoleſcentulæ quæ voluptatibus in dormitis, ſurgite in pedes, ſurgite, iuber Deus; ac poenitentiam de peccatis veſtris agite. O vberem myſteriorum eampum!

Quatuor verbis, *Dixit & facta ſunt*, cõdita eſt vniuerſa hæc mundi machina: quatuor item verbis, *Verbũ caro factum eſt*, ipſum Incarnationis myſteriũ innixum eſt: quatuor verbis tremendum Eucharitiæ Sacramentum conſecratur. *Hoc eſt corpus meum*. hic quoque per quatuor verba videas ad vitam adoleſcentem reuocari, *Adoleſcens tibi dico ſurge*. O vere mirabilem numerum quaternarium! ò quadraturam! ò cubum!

Hic igitur adoleſcens eſt, non depõtanus, aut decrepitus ſenex, nõ annis grauis, quem nimia ſenectus mori coegit: nõ puer infans, quem mors in cunis oppreſſerit: ſed adoleſcens iuuenulus, in Aprili, in Vere, in flore ætatis conſtitutus. Filius item vnicus matris ſuæ honeſto loco natus & è primoribus Ciuitatis: legitur namq; in Euangelii cõceptu. *Et magna turba ciuitatis cum illa*, ad cuius ſcilicet exequias tota pene ciuitas confluxerat. O mortem, crudelem nimium mortem! vere te cæcam appellare poſſumus, quæ, nec diuitias, nec ætatẽ, aut conditiones mortaliũ inuicis, vnde merito olim vates ille Venuſin?

Hhh 2 Pallida

2. Paralip. 3

Pſal. 41.

III.

Quæ vis in numero quaternario lateat.

Adoleſcens hic eſt præcipuis ciuitatis erat.

Horat. li. 3. *Pallida mors aquo pulsat pede pauperum tabernas.*

Regumq; turres.

Vos vero matres an non vobis matris huius tristitiam, dolorem, angustias ac lamēta ob oculos ponitis? an non vobiscū ipsā perpenditis, quanta illa tristitia, vnico suo quem habebat filio amisso, affecta fuerit: vnico in quā filio orbatā, mater illiberis, & diues absque hārede? Audire mihi querelas eius, ac suspiria videor, ac enuros ciuitatis eius lamentis percussos, hanc vocem emittere: *Quantis, quamq; grauib. infortuniis caput meum d. superi, inuoluistis? quot mihi dolores & ærumnas arcessiistis? anne reperiri aliqua in vniuerso orbe mater queat, que me patiendo superet, in quam tot, quot in me miserā, calamitatis tela Deus emibrarit? Vnica, cheu, proles mihi erat, vnicus omniū facultatum hāres in quē domus inclinata recumbebat, miserę spes vna senectę, præsidium ac rerum columē mearum, & hunc ipsum mihi eripit, & quodammodo auellit Deus. Cūr non, obsecro, ipsa præcessi? Quin tu amara mors filiū superstitē relinquēdo, matrē non potius abstulisti? Itane te fili mi delitię meę, suauium meum, corculum meū, vitę, spes, atq; omnia mea mihi eripi, nullo vt vnquam die, post hac te mihi fas sit intueri. his crediderim lamētis & vocib. orbatam hanc matrē æra fatigasse. Vos autem matres, an non matris huius miseret? vos vero adolescētes, an nō hinc mortē formidare discetis, q̄ nemini omnino parcat,*

Nec imbellis iuuenta.

Popliisibus, timidovs tergo.

Semper nos Deus hinc in optimo statu constitutos euocat. Vos autem Christiani, hinc discatis velim nos semper ex hoc mundo à Deo euocari, quando optime intrinsecus in animo constituti sumus, & quando minimum damnationis periculum subest. Parvulum hunc è cunis ad sese euocat: præuidet namq; fore eum, si longius vitę spatium concesserit, de salute periclitaturum. Hinc patrem familias scilicet rebus suis incumbentem, ac laudabiliter viuentem in flore etatis, ex hac vita tollit: auguratus fore, eum si vita diutius producat, à mundo insecutum, decipi adhuc & circumueniri posse. Hunc vero peccatorē è mediis fornicibus, euocat, sinitque eum in pec-

cato mortali cōstitutum hinc emigrare. Sed cheu, Domine si sufficiens illi tempus & diutius spatium dedisses, vitam forsitan emendasset, ac pœnitentiam pro delictis egisset. Dicendum tamen est Deum in optimo vitę statu eum abstulisse: si namque longior ei in vita mora fuisset indulta, plura haud dubie peccata admisisset, ac grauius proinde iudicium sibi arcessens, grauiori apud inferos supplicio cruciandus fuisset. O immensam Dei misericordiam, ac benignitatē infinitā!

Hinc quoq; discamus oportet, Deam vitam nostram non annis aut diebus, sed meritis demeritisq; metiri. Nam veluti mundus propter hominem conditus est, eiusq; terminus ac finis, completus electorum & reprobatorum numerus, futurus est, id est, tam diu mundus subsistet, donec certus ille prædestinatorum ac reiectorum numerus, quē Deus cōstituit, fuerit completus. Ita de vnoquoq; nostrum dicendum est, vniuscuiusq; vitam, merita aut demerita loca termini habere præfixa: hoc est, eatenus hominē in hac vita agere, donec peccata virtutesq; eius completa sint. Atq; inde euenire puto quare plurimi in iuuentute moriantur, vitę cursum peccatis incidendo, qui licet pauillo vixerint tempore, innumera tamen peccata commiserūt. Docent hoc meliterę sacrę in quib. traditur, Deū expectare non nihil voluisse, antequam sulphuream pluiuiam in Gomorrhæos emitteret, donec s. peccata eorū cōplerentur: *Nēdum completa sunt iniquitates Gomorrhæorum.* Quāobrem adolescētes, si longa vitę tempora vobis exoptatis, ac diutiuscule vitā vultis pertrahere, rarissime peccate: nā vt bene Poeta:

Cur multum peccas, si multum viuere curas?

Hinc interrogatus olim Thales, eequidnam difficile vidisset, optime mihi respondisse visus est, *Senem tyrānum*: vix enim quęquam eorum canescere, aut ad extremam senectutem peruenire videas. Idem mihi de peccatore fas est dicere: vnum esse de rarissime contingentibus, peccatorem ad decrepitam ætatem pertinere: cum peccata ei vitę filum præcidant.

Referunt etiam naturalium rerum scriptores, leonem non esse longeuum, quod nimum sit ferox & violentus: ita quoq; peccatorum

rorem assero diuturna vita non esse, quod vehementior sit, eiusque agendi ratio dissolutanimum ac violenta.

Rex cum in regno arcem esse videt, que omnem circum circa regionem diu exet, expilet vicinos, ac deprædetur omnia: idque veterani alicuius, ac profligati militis imperio, qui nec regem nec iustitiam metuat, prædonum in ea agmen & sicariorum foueat, qui excursions in agros vicinos agat, miserisque agricolas exhauriant, prædasque immensas secum deferant: Rex, inquam, querelis ad aulam delatis statim mittit qui locum dedi petant, quod cum obsessi recusant, eundem tormentis & balistis quatit: at ubi videt sese nequidquam in eo oppugnando tempus terere, subterraneos cuniculos agit, itaque subitus muros puluere sulphureo agente, loco simul & prædone potitur. Deus Rex ille Regum ac Dominantium Dominus idem omnino cum animabus præstat: Cum enim animam peccatricem corpus adolescentis alicuius, veluti locum quendam munitum videt occupasse: in eoque spiritualium prædonum agmen collocasse, qui plurima hinc inde crudelitatis genera exerceant, infinita peccata committant, adeo ut ad aulam celestem querele de maleficiis perferantur; sepius eandem sanctis inspirationibus admonet, sese ut reddat, dicens: *Conuertimini ad me in toto corde vestro: sed ubi sese hac nihil via videt proficere, infirmitatibus eam, tribulationibus, calamitatibus aliisque vitæ incommodis concutit: nam multa flagella peccatorie. Vbi nec hac ratione res succedit, cuniculis agere instituit, ac terram corporis suffodere, occultum quendam humorem subinducens, qui paulatim in immensum exerefcens, tandem hominem instar cuniculorum ad terram prosterнат, & ad tumulum deducat. Huius exemplum rei hodie in Euangelio legimus, ubi dicitur: *Adolescens tibi dico surge: Ego sum qui dico, iubeo, qui peccata deleo. Ego. Deus saluos faciendi, mei sunt exitus mortis: ego qui ad cingulum potentie mee clauis mortis & tartari gesto, habens clauis mortis & inferni. Surge igitur, erige te, mihi obsequere: Ego sum qui Ionam de profundo pelagi liberaui, Daniele de lacu leonum, Lazarum de sepulchro viuentem: seduxi, quiq; mundum e nihilo condidi.**

Surge igitur adolescens, surge, & quoniam, miser, decideras, ut necesse fuerit surgere? in mortem scilicet, a qua non datur ad vitam reditus: nam a priuatione ad habitum non datur regressus, in peccatum quoque, in quod qui prolapsus fuerit, difficulter admodum exire potest, nisi Deus misericordia sua affulgeat: *Spiritus vadens & non rediens, & pæne ad infernales abyssos, e quibus reuocare gradum & superas euadere ad auras nulli haecenus concessum est, in inferno enim nulla redemptio.* O graues casus, o profundos lapsus! Surge igitur quantocyus. Quis enim mirum, adolescentem hunc sub graui peccatorum onere fatiscentem concidisse: cum cælum quod adeo solidum ac firmum est, vnum Luciferi peccatum sustinere non potuerit, sed sub pedibus eius subsederit: Terra quoque aperta sit indignata, nec peccata Chore aut Abiron perferre valuerit. Christus quoque Redemptor noster, validus ille Atlas nostra delicta humeris portare volens, sub onere succubuerit, & sub eodem expiravit. Surge igitur modo infelix peccator e peccatorum tuorum cæno, surge deses & vecors: surge piger & negligens, Deoque melius, quam haecenus fecisti obsequium exhibe.

Quam porro necesse est, Domine, ut a te subleuemur: omnes enim sub peccatorum onere fatiscentes prostrati iacemus, omnes velut mortui sumus, anima nostra omnem penitus sensum amisit, moueri nequit, & in extremis versatur. Graue namque illud peccatorum pondus eam oppressit, adeo ut sub onere gemat; numquam valens exurgere, nisi tu misericordiae illi ac benignitatis manum porrigas: iam composita est, & ad tumulum effertur, non extra ciuitatem Naim, sed extra mundum: daemones adstant, ut eam terræ, dicere velim tartaro, mandent, tartaro inquam, Caini, Pharaonis, Abironis, diuitis epulonis, aliorumque, ac communi damnatorum sepulchro. Quamobrem, Domine, in occursum eius propera, miraculum hic ostende, resuscita, ac iustifica illam, vitam gratie tue quam amisit, eidem restitue, ut hodie adolescenti huic reddidisti. Gemit enim & plorat misera illa mater Ecclesia, orat te ut filium eius a peccati morte ad vitam gratie re-

H h h 3 uoces.

1001. 2.

Psal. 31.

Psal. 63.

Apo. 1.

Ioan. 2.

Dan. 8.

uoces. Nostras adhuc animas à mortuis excita, vt nemini nisi tibi soli viuentes, aliud non spirent, quam gloriam nominis tui in hoc seculo, & in altero beatitudinis aeternae fruitionem expectant. Amen.

FERIA VI. POST DOMINI-

CAM VI. QVADRA-
gesima.

Partitio.

- I. De humana vita breuitate.
- II. De Lazaro infirmo.
- III. De Lazaro resuscitato.
- IV. De mortuo in peccandi consuetudine.

Erat quidam languens Lazarus à Bethania de castello Martha & Maria sororum eius. Ioann. II.

FIGVRA.

4. Reg. 4.

Synamitis illa mulier, extremo propter Synici filii mortem dolore affecta, ad pedes Elizei prophetae sese prosternens, ac lachrymis, lamentis, & foemineo ululatu aërem fatigans, ita eum permouit, vt filium importunitate victus, ad vitam reuocarit. Attollite oculos, Auditores, eosque in hodiernum Evangelium coniciite, & eandem pene rei ferie hic perspicietis: hoc namque loco duae mulieres, duae inquam sorores, fratris morte ingemiscens, Christi pedibus aduoluuntur, eumque precibus & lachrymis adeo permouent, vt earum postularis annuens, fratrem nouo quodam & inaudito modo ad vitam reuocarit. Quid vobis videtur? an non magis hic vtriusque rei consensus & communio? illic mater pro filio, hic sorores pro fratris vita supplicat: illic Propheta mortuum excitat, hic omnium Prophetarum Princeps. Illud vero discriminis subest, illic scilicet Elizei discipulum & seruum, hic vero filium Dei vngentum miraculi patratorem esse, miraculi inquam, cui simile Christus nunquam edidisse legitur, quodque miris casibus redundat: in eo namque sepulchrum aperitur, insti-

tae dissoluuntur, saxum reuoluitur, ac mortui ad vitam reuocantur. plura audietis, si Spiritus sancti auxilium inuocauerimus, & Angelorum hominumque reginam salutatione Gabrielis salutauerimus.

AVE MARIA.

Expostulare cum rerum omnium creaturae natura solitum ferunt Theophrastum Philosophum, quod longius vitae spatium cornicibus & coruis quam hominibus dedisset. Magnus ille quoque naturae arcanorum indagator Plinius, nostram aetatem cum animalium viuacitate comparans, eandem querelam renouauit, naturam dicens ceteris animantibus, soli vero homini nouercam extitisse, cum enim cornices ad quinque secula vitam producere, ceruos ad nouem: ceruos ad mille annos viuere, Phoenicem vero ad bis mille, videret, inter tot vero hominum myriades vix vnum atque alterum reperiri, qui centesimum annum pertingat, naturam maximam hominibus iniuriam irrogasse dicebat.

Ac merito quidem mea sententia, Gentiles cum imitari illa & rigida nutrice ita expostularunt, quae vix nos in luminis auras edidit, quin statim in ærumnarum calamitatumque pelagus demergat, nullaque data quiete, statim ad tumulum violenter etiam inuitos rapiat. Nulli eam melius aut aptius comparare queam, quam matri Moysi, quae filium iam tribus mensibus seruatum, regis tandem iussu obsecuta, fiscoque scirpeque bitumine ac pice illite, impositum in profluentem, omnem maternum affectum exuens, deicit: Natura ad huius imitationem, plena crudelitatis nos vix natos fluctibus vitae huius imponit, è quibus nunquam, nisi cum ad mortem tendimus egredi licet.

Imitatur ipsa quoque crudelem illum Pharaonem regem Aegypti, qui omnes masculos Israelitarum iam recens natos occidi iussit, filias vero viuere permisit. Emulatur inquam cum hoc in genere crudelis illa & inhumana regina, ne dicam tyranna, dum homines iam natos ad mortem cogit, bestiis vero, quas filiabus affimilo, longa vite tempora concedit. Adeo vt dicere verbo liceat, vitam nostram breuissimam, imo merum nihil ac velut fumum esse.